

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Almindeligvis lægger jeg de gamle love m.m. på hjemmesiden uden nærmere forklaring (udover annonceringen i <http://www.dis-danmark.dk/forum/list.php?16>).

I dette tilfælde synes jeg det er på sin plads at angive lidt baggrundsstof.

De sefardiske jøder kom oprindeligt fra Spanien/Portugal, hvorfra de i 1492 blev fordrevne efter voldsomme pogromer. De rejste herfra til det nordlige Afrika, til mellemøsten og til Europa.

Om Jøder og Tatere.

1. Art: [3-20-1]

Ingen Jøde maa sig her i Riget indbegive, eller sig finde lade, uden Kongens særdelis Lejdebrev under tusinde Rix Dalers Straf af hver Person, som uden forskreven Lejdebrev betrædis.

Fra Danske Lov.

Fra dansk Wikipedia, om sefardiske (Portugisiske) jøder:

De første jøder bosatte sig i den nu tyske by Glückstadt, da de kom i 1634.

En sefardisk jøde, Diego Texiera de Matos, som var bosat i Hamborg, havde i 1657 lånt Frederik 3. en stor sum penge, bl.a. på de vilkår at forholdene for de sefardiske jøder skulle lettes.

Dette medførte at de førhen strenge forbud mod indvandring og bosættelse af jøder i Danmark blev ophævet til fordel for de sefardiske jøder. Dette privilegium blev stadfæstet 14. december 1670 af Christian 5. som senere udvidede det ved forordningen af 30. juli 1684.

I 1750 blev dette privilegium fornyet, således at de sefardiske (eller portugisiske) jøder uhindret kunne rejse om i landet, mens derimod de såkaldte tyske jøder kun havde lov efter speciel tilladelse for hver enkelt at bosætte sig i landet. Den første jødiske menighed i Danmark dateres til 1684. Til den nævnte

frihed blev der i årenes løb knyttet vilkår, som bevirkede, at privilegiet kun sjældent blev benyttet.

30. juli 1684.

Fr. Om Portugiser af den Hebr. Nation)

(som 30 Jul. bekræfter deres Privil. 19 Jan. 1657, som d. 14 Dec. 1670 ere confirmerede, saa at Fr. 16 Apr. 1681 ikke paa dem skal hentydes. See Pl. 23 Jan. 1750). p. 138.

31. marts 1688.

Forbud,

at de tydske Jøder ei maae spinde eller handle med Tobak her i Rigerne, med mindre de inden St. Hansdag 1689 ville bygge Huse i Christianshavn, under sammes Confiscation, 1/2 til Børnehuset, 1/2 til Angiveren, samt 100 Rdlrs Straf til Chavns Kirke; dog maae de som bygge og boe i Fridericia, bruge deres Handel der paa Stedet efter Stadens Privilegier. (See Fr. 31 Dec. 1760 og 14 Jun. 1786). p. 402.

9. september 1726.

Magistratens Anordning i Khavn

(Rescr. til samme 2 Sept.) ang. hvilke Jøder sig der maae nedsætte. p. 110. Nøiere bestemt ved Pl. 16 Dec. 1748 og 1 Maj. 1810. 1 § samt Adn. 29 Mart. 1814 *).

I Følge Resol. 10 Apr. 1750 (communiceret Magistraten den 15 Jun. næstefter) maae de Jøder, som gifte sig i Khavn, fritages for at bygge eller indrette Fabrik, imod at erlægge til Politie-Kassen 100 Rdlr. See og Rescr. 17 Aug. 1736, 3 Jun. 1746, C.. Br. 17 Maj. 1794 og 25 Nov. 1800.

Ingen Jøde maa nedsætte sig efterdags i Khavn, med mindre han selv virkelig eier 1000 Rdlrs. Capital eller og enten reverserer sig inden en ham præsigeret Tid paa visse Steder i Khavn, Byen til Zirath, af egne Midler at opsætte nogle visse Fag Huus, eller at indrette og fortsætte et Manufactuur af Sarger, Rask, Chalong, Strømper, Flonel, og alle Slags Ulden-Varer; Og til Forsikkring, at han enten af Delene rigtig præsterer, skal han stille borgerlig Caution, for han kan vente at faae Kgl. Privilegium og Frihed til at nedsætte sig.

Saa skal og alle de Jøder, som erholde Privilegium paa at boe i Khavn, førend dem nogen borgerlig Næring at bruge tillades, være forbundne paa Raadstuen at vinde deres Borgerskab og aflægge baade deres Troskabs Eed og pleie al den Rettighed, som andre Kgl. Undersaatter, naar de tage Borgerskab efter Loven, ere pligtige.

Ingen Jøde maa uden Kgl. Leide-Brev lade sig indfinde i Khavn eller paa kort eller lang Tid opholde sig, under Straf efter 3 - 20 -1 af 1000, Rdlr eller i Mangel af promte Betaling at lide paa Kroppen ved Arbeide paa Bremmerholm eller anden haard Straf; Og skal alle i Khavn boende Jøder, som Kgl. Frihed dertil have, hvilke ikke have aflagt Troskabs Eed og taget Borgerskab, 14 Dage efter denne Placats Publication indfinde sig paa Raadstuen for at aflægge saadan Eed, saafremt de agte at nyde den erholdte Frihed og ikke som Kgl. Mandaters Overtrædere at blive anseete og straffede.

Men de Jøder, som opholde sig her uden Kgl. Privilegio og ikke allerede ere Borgere her i Staden, skal enten inden 3 Uger fra Dato see dem forsynede med Frihed til deres Nedsættelse, eller og begive dem her fra Staden, under den forhen anførte Straf.

Endelig skal de Ældste for de bevilgede Jødiske Skoler i Khavn lade denne Placat eengang aarlig i deres Skoler oplæse, samt uopholdelig for Magistraten tilkiendegive, naar nogen Jøde herefter til Khavn ankommer og sig hos dem anmelder, saafremt de ikke i vidlig Fold vil undgielde selv den Straf, som de Personer bør lide, der uden Tilladelse, imod Loven og denne Anordning, sig her lade finde, om nogle saadanne Jøder formedelst deres Forsømmelse eller Fortielse maatte eschapere og bortkomme.

16. august 1734.

Raadstue-Pl.

(Rescr. til Khavns Magistrat 6 Aug.) Ang. Ophævelse af Forbud 23 Mart. 1725 om Christne Tienestefolks Antagelse af Jøderne, især at Qvindfolk ei maae tage Tieneste hos Jøderne, før de ere over 50 Aar. p. 200.

Dette Forbud ophæves, og Jøderne derimod tillades herefter, som tilforn, at antage dem af de christne Tienestefolk, som kan forrette deres Arbeide og de kan være tiente med;

Hvorimod Jøderne under haardeste Straf ei maae forlede nogen af de i deres Tieneste værende Christne til deres Jødiske Troe, eller dem i deres Kirkegang og Guds frygt forhindre, saa og ingenlunde tvinge de christne Tienestefolk til anden Gierning paa Sabbater og Festdage, end paa de andre Dage, eller dem i deres Ceremonier at tiene; men de skal langt mere, paa deres Forsonings-Fest og naar

de holde Paaske, give de christne Tienestefolk Kostpenge, paa det de ei enten skulle faste eller holdes fra suur Brød og Øl;

Dersom og nogen Jøde enten lægger sig efter et christen Qvind-Menneske eller hende virkelig beligger, skal, naar saadant opdages, den skyldige Jøde ei, som andre, efter Loven ansees; Men Kongen vil Selv have Sig forbeholden ham derfor med tilstrækkeligere Straf at belægge, og samme efter eget Behag og Sagens Beskaffenhed at skiærpe;

Og paa det denne Foranstaltning stricte og i alle Maader kan vorde efterlevet, skal over alle de christne Tienestefolk, som nu ere eller herefter begive sig i Tieneste hos Jøderne, forfattes rigtigt Mandtal; Til hvilken Ende de Ældste af den Jødiske Nation hver Mikkelsdag og Paaske skal angive for Magistraten, Politimesteren og Sognepræsten, i hvis Sogn vedkommende Jøde boer, hvor mange christne Tienestefolk i saa Maade hos Jøderne findes, samt deres Navne og hos hvem de tiene, og dermed altid i den ordinaire Flyttetid continuere.

10. december 1745.

Pl.

At ingen fremmede ankommende Bettel-Jøder, som ikke have andet Ærinde i Landet, end at besøge deres Slægt og Venner, maae (ligesaa lidet som andre Landstrygere) af Færgemænd, Skippere og andre paa deres Fartøier modtages for at overføres. Samt at slige til Khavn ankomne skal tilholdes at blive paa det Skib, de ere komne med, for med samme igien at bortgaae.
(See Pl. 16 Dec. 1748 og Fr.24 Jul. 1789). p. 105.

15. september 1747.

Fr. Ang. hvorledes de i Kongens Riger boende Jøder udi Things-Vidne-Sager skulle aflægge Eed.

Cancell. p. 118.

Cfr. Adn. 24 Sept. 1751 (*).

Samt Rescr. 19 Sept. 1783, Canc. Br. 31 Jul. 1790, (Fogtmans Alfab. Register I. Deel p. 737), 19 Nov. 1791, Rescr. 19 Dec. 1795 (Fogtm. I. Deel Tillæg p. 573), C. Br. 29 Oct. 1796, 27 Maj. 1801 29 Nov. 1808 og 8 Apr. 1809.

1.)

Jøde-Vidner, helst i Sager hvor Christne ere pikerede, og ellers naar nogen af Parterne det paastaaer, skal stevnes til Synagogen, der at gjøre deres Ed og Forklaring for vedkommende Dommere, som til den Ende der skal indfinde sig.

2.)

Vidnerne skal helst føres om Mand- og torsdagen, naar den daglige Morgen-Tieneste i Synagogen er endt, og skal da i det mindste 10 voxne Jødiske Mandspersoner blive, eller af Rabbinen ufortøvet skaffes tilstede, for at bivaane Forhøret, i hvilket og deres Navne tilføres, saavelsom de af de ordinaire Stokkemænds, hvilke Dommeren tager med sig.

3.)

Skulde der, for Vidnerne komme til at gjøre Eed, forefalde mange præiminaire Dispyter og Exceptioner, og derover af de tilstedeværende Jøder begieres, at Rettens Middel saa længe vilde træde ind i et andet Værelse, og dem der protocollere og paakkiende, da maa slig Begiering vel føies, dog at den ikke misbruges til at forhale Tiden med desflere unyttige Udflugter.

4.)

Naar Eed skal gøres, skal Vidnerne staae, have og beholde deres Hatte og hellige Klæder paa, nemlig begge Tephillin, Tallis, Arba Canphos og Zisis; og Rabbinen skal adjurere dem at sige, om disse Klæder ere caufcher, og efter jødisk Skik rigtig paalagte, hvilket hvert Vidne forsikkrer med Amen, Rabbinen over Klæderne læser den sædvanlige Velsignelse.

5.)

Dernæst skal Synagogens Betient aabne Hechal, og Vidnerne derfor fremtræde, vendende med Ansigtet imod Synagogens østre Ende.

6.)

Derpaa erindrer Rettens Middel Vidnerne om Sagen, de skal vidne i, og formaner dem at sige den rene Sandhed. Rabbinen skal og med forstaaelige eftertrykkelige og bevægelige Ord holde en Jium eller Formanings-Tale til Vidnerne om Meeneeds eller falsk Vidnebyrds store Synd, imod hvem det end skeer.

7.)

Videre skal Rabbinen i Tydsk eller Dansk Sprog, som han best kan, tiltale Vidnet eller Vidnerne saaledes:

"N. N. Jeg forkynder Dig (Eder) i Sandhed, at denne lovlige Øvrighed, som Du (I) nu skal (skulle) gjøre Eed for, virkeligen er Din (Eders) Øvrighed, og sandeligen af den hellige velsignede Gud dertil forordnet; derfor maa Du (I) efter denne Øvrigheds Befaling, Tanke og Mening sige Din (Eders) pure Sandhed i alle Maader, uden nogen Sviig og Bedragerie".

Hvortil Vidnerne hver for sig sige: *Amen.*

8.)

Er det i en Christen Sag der skal vidnes, skal Rabbinen end ydermere tiltale Vidnerne med disse Ord i Dansk eller Tydsk Sprog:

"N. N. Jeg forkynder Dig (Eder) i Sandhed, at de Christne, blandt hvilke vi, her boe, tilbede den sande levende Gud, som haver skabt Himmel og Jord, og holde vor hele Thora for Guds Ord. Derfor maa Du (I) vide, at da Israels Børn ikke turde bryde den Eed, som de havde svoren Mændene i Gebeon, skiønt disse tiende Afguderne; saa er det langt mindre Dig (Eder) tilladt, at sværge en falsk Eed imod en Christen, allerhelst da Israels Børn leve i Roe og Fred under den christne Øvrigheds Beskiermelse".

Vidnerne svare da hver for sig: *Amen.*

9.)

Derpaa fremtages af Hechal den hellige Thora, skreven paa Pergament, som de bruge at læse i om Sabbatten i Synagogen; samme, naar Klædet, hvori den er indsvøbt, er taget tilside, gives Vidnerne i den høire Haand; den venstre Arm blottes noget og lægges paa Guds Ord 2 Mos. V. XX Cap. 7 D.;

Ere der saa mange Exemplarer af den hellige Thora, da gives ethvert Vidne et Exemplar deraf, ellers gaaer Exemplaret omkring iblant Vidnerne, ligesom enhver skal gjøre Eed. Og Rabbinen sig«:

"N. N. Jeg besvær Dig (Eder) at sige, om ikke denne (disse) Sepher Thora, som Du (I) nu haver i Haanden, er causcher, og den (de) selv samme, hvoraf vi om Sabbaten læse de hellige Parschyos".

Vidnerne, hver for sig, skal sige: *Amen.*

10.)

Imedens Vidnerne saaledes staae med den hellige Thora, skal Rabbinen endnu tiltale dem paa Dansk eller Tydsk saaledes:

"N. N. Du (I) maa vide, at Du (I) skal gjøre i Sandhed denne Eed, som du (I) nu maa gjøre, og Du (I) bør ei tænke, at om Du (I) svær falskeligen, nogen i denne hele Verden skal forlade Dig (Eder) den Meen-Eed. Dersom Du (I) svær falskeligen, da klæde Dig (Eder) Forbandelsen, som et Klæbebon og omgiorde Dig stedse som et Belte. Den skal komme i Dig (Eder) som Vand, og som Ild i Dine (Eders) Been. Din (Eders) Bøn skal være idel Synd. Forbandet være Du (I) i Himlen og paa Jorden, og Din (Eders) Siæl og Legeme, skulle ingen Deel have i alle de Forjættelser, som den hellige velsignede Gud haver givet os, ei heller i det tilkommende Liv. Forbandet være Du (I) naar Du (I) kommer ind, og forbandet, naar Du (I) gaaer ud. Gud skal slaae Dig (Eder) med Raserie, med Blindhed, med alle Plager og slemme Sygdomme, at Du (I) ei skal kunne helbredes. Du (I) skal Nat og Dag gaae med et bedrøvet Hierte, og hvad Dine (Eders) Hænder foretage sig skal ei lykkes. Du (I) skal være fraskilt til det Onde af den hele Israels Slægt. Dine (Eders) Dage skulle formindskes, Du (I) skal tage et Endeligt med Forskrækkelse, og Din (Eders) Hukommelse skal forgaae fra Jorden."

Hvortil hvert Vidne svare: *Amen.*

11.)

Endelig skal hvert Vidne staaende i alle Maader saaledes, som for er meldt, svære denne Eed, som Ord til andet foresiges dem enten af Rettens Middel eller af Rabbinen i Dansk eller Tydsk Sprog:

"Da svær Jeg "N. N., N. N. Søn, eller med hvad Navn og Tilnavn jeg nogensinde nævnes kan, en corporlig Eed til Gud Alsommægtigste, der haver skabt Himmel og Jord, med alt hvad der i er; til Abrahams, Isaachs og Jacobs Bud, som kalder sig Adonaj, Elohim, Zebaorh; at jeg paa de Spørgsmaale, som nu blive mig forelagte, af og af og for denne lovlige Ret, skal svare den rene Sandhed, saaledes som jeg veed Sagen, og mit Hierte ei skal tænke anderledes, end min Mund taler, uden al Svig og falske Tanker, alt efter den almægtige Guds Tanker, som veed alle ting, og, efter denne lovlige Rettens Meening, saa at om jeg svær falskeligen, eller imod bedre Vidende siger et usandt Ord, da skal aldrig nogen harrara eller haphara, eller mesiras modaah ummodaah, demodaah aldrig nogen mechi Jaf vecapparah hejom Kippur obeolam hasseh obeoæam habba ei heller nogen teschubah hielp mig, men der skulle komme over mig alle Kelahos scheltoora og alle maccos schel Mizraim; det skal gaae mig, som det gik Sodom og Gomorra og som det gik Korach, Dathan og Abiram. Jeg skal da ingen Deel have heolam Habba ubitchijas hammetim, men jeg skal evindeligen være i Gehinnom: Saa sandt hielp mig Gud Adonaj Elohe Isroël som haver skabt Himmel og Jord og alt hvad der er, Amen."

Samtlige tilstedeværende Jøder skulle da ogsaa sige Amen. Og derpaa examineres hvert Vidne for sig, og dets Udsigende tilføres Protocollen.

12.)

Proffessor hebr. lingvæ ved Universitetet i Khavn skal, naar Vidner der føres, og han af Vedkommende dertil reqvires, forføie sig til Synagogen, for at paaagte, om alt, som her er befalet, nøie efterkommes. Han skal derom nogle Dage forud advares, at han kan rette sin Leilighed efter at møde, eller i Forfald møde lade. For sin Umage skal ham af Reqvirenten betales 4 Rdlr for hver Gang, han ved Vidners Forhør er overværende. Ligeledes skal Reqvirenten betale for samtlige Vidner i hver Sag til Rabbinen 3 Rdlr, og til Synagogens Betient 4 Mk.

13.)

Uden for Khavn, hvor en Synagoge er, kan efter Reqvosition Udmældes af vedkommende Øvrighed en lærd og i Jødisk Sprog og Skikke forfaren Mand, der isteden for Professor hebr. lingvæ kan paaagte, at alting efter denne Fr. efterleves, hvorfor han nyder samme Betaling, som Professoren i Khavn.

14.)

Hvor ingen Synagoge er, og følgelig ei kan skee en formelig Eed med forommeldte Ceremonier, der skal Vidnet for Byetinget gjøre sit Udsigende saaledes, som han trøster sig, naar forlanges, at stadfæste i en Synagoge med forskrevne Eed og Ceremonier. Og skulde saadant et Vidnes Udsigende bevises at være løgnagtigt, da straffes han som Meeneder ligesaa fuldt, som om han havde gjort en corporlig Eed i Synagogen.

15.)

Det i 4 § anførte angaaer kun Jødiske Mandfolk. Naar derimod Jødiske Qvindfolk vidne, skal, hvor Synagoge er, med dem forfares efter 1, 2, 3, 5, 6, 7 og 8 §. Dernæst skal de lægge deres venstre Arm paa den af Hehall fremtagne hellige Thora, og gjøre den i 11 § forskrevne Eed:

”Jeg N.N., N N. Daatter, eller Med hvad Navn og Tilnavn jeg nogensinde nævnes kand etc”.

Men hvor ingen Synagoge er, forfares Med dem, ligesom med Mandfolkene efter 14 §.

16. december 1748.

Raadstue-Pl.

(Rescr, til Khavns Magistrat 13 Dec. *)

Under samme Dato er ogsaa til Stiftamtmandene i Danmark afgaaet et Rescr. af lige Indhold med denne Placats 1, 3, 4, 5, 6, og 7 §. Og skal (efter Rescr. 21 Febr. 1749 Stiftamtmandene i Danmark) enhver i Kiøbstederne uden for Khavn boesat Jøde hver Paaske og Michelsdag til Magistraten og hvor ingen Magistrat er, til Byefogden levere Fortegnelse paa de hos ham værende Jøder, med Forklaring om deres Fødested og hvor længe de have været i Byen. Ligeledes naar saadan Jøde sender sin Tiener til noget andet Sted i eller uden Provindsen, skal han lade ham forsyne med Øvrighedens Pas, hvor han boer, til samme Sted og tilbage igien; men reiser han selv til et andet Sted i de Kgl. Provindser, skal han medtage sit Borgerskabs-Brev.

Ang. fremmede og andre reisende Jøder som ingen Kgl. Leide-Brev have. Med videre samme Nation og deres Tieneste-Folk betreffende. p. 193.

Nøiere bestemt Ved Pl. 26 Nov. 1783, Pl. 30 Dec. 1793 1 §, Pl. 1 Maj. 1810, 1 - 3 § og Adn. 29 Mart. 1814. 19 §. Cfr. Pl. 7 Oct. 1750, 18 Nov. 1771 4 § og Fr. 24 Jul. 1789 (*).

Samt Rescr. 8 Nov. 1754, C. Br. 3 Jun. 1769. Rescr. 24 Mart. 1774, C. Br. 9 Aug. 1783) 4 Oct. 1788, 17 Maj. 1794, 25 Nov. 1800, Circul. 4 Aug. 1804, C. Br. 22 Sept. 1804 og 15 Jul. 1809.

Gr. Da en stor Deel deslige Jøder Uagtet Lovens 3 - 20 -1, Pl. 9 Sept. 1726 og Fr. 10 Dec. 1745, har indfundet sig her i Landet, saa bliver (til sligt at forekomme, og at den Limitation, som Fr. 10 Dec. 1745 ommelder, nemlig Jødernes Indførsel, som have lovligt Ærinde, ikke skal sætte vedkommende Told-Officianter og andre i Tvivl om, hvad Slags Jøder her maae indkomme) bemeldte Fr. ydermere forklaret saaledes:

1.)

Ingen fremmed Jøde, som ei har med sig Kgl. Leide-Brev, maa sættes i Land enten ved Khavn eller andre Steder i Danmark, i hvad Pas han end fra fremmede Steder medfører. (See Pl. 23 Jan. 1750). Og maa ingen af de Jøder, som ere bevilgede at boe i nogen Kiøbsted i Danmark, og sammesteds have taget Borgerskab, overføres og komme til Sieland, uden han med sig bringer Øvrighedens paa det Sted, hvor han boer, deres rigtige Reise-Pas og Beviis, at han er reist i sit lovlige Ærinde, og Stedet samt Tiden deri er determineret, hvorhen og hvor længe han agter at reise.

2.)

Ankommer nogen fremmed Jøde uden Leide-Brev hemmelig til Khavn enten til Lands eller Vands, da skal de Ældste for den Jødiske Nation i Khavn, saasomt han ankommer, strax melde det for Magistraten og Politimesteren til behørig Action og Strafs Undgiældelse efter 3 - 20 - 1 og, i Mangel af den der dicterede Mulct, med Fængsel og Arbeide i Citadellet efter Pl. 9 Sept. 1726.

Og saafremt de Ældste det ikke efterleve, skal de paa den Skyldiges og den ganske Nations Vegne betale for saadan uprivilegeret Person den Straf, som 3 - 20 - 1 befaler. Men dersom nogen af de i de andre Kiøbsteder i Danmark med Kgl. Bevilling boende Jøder eller Jødiske Tienestefolk hidreise uden Øvrighedens Reise-Passer, eller opholde sig her længere, end i Passet er mentioneret, at de til deres lovlige Ærinde nødvendig behøve, skal de med første Skibs Leilighed tilbagesendes til det Sted, hvorfra de ere komne, og de Ældste paa den ganske Nations Vegne betale saavel de derpaa medgaaende Omkostninger, som deres Underholdning her imidlertid; Og saafremt den Skipper, som mod dette Forbud har hidført dem, kan antreffes, skal han efter Fr. 10 Dec. 1745 uden Betaling bringe dem tilbage igien.

3.)

Enhver Jøde skal opholde sig paa det sted, som han har Leide-Brev og Borgerskab paa, og ei uden nyt Leide-Brev være tilladt at nedsætte sig eller boe i andre Kiøbsteder. Og naar han i noget Ærinde med behørigt Pas, som før er meldet, er andensteds i de Kgl. Provindser forreist, da skal han, naar saadant Ærinde er forbi, begive sig til sin Boepæl igien, og tilbagelevere Øvrigheden Passet, for ikke enten selv eller ved andre samme at misbruge.

4.)

Hvo, som huser eller hæler nogen fremmed eller anden hidreisende Jøde, uden strax at melde det for vedkommende Øvrighed, skal desuden straffes, som de, der huse og hæle Fredløse efter Loven, hvad enten saadanne Værter ere Christne eller Jøder. (See 1 - 24 - 16).

5.)

Paa det desbedre Rigtighed kan have over de i Khavn værende Jøders Folk, skal de Ældste til hver Paaske og Michelsdag levere Magistraten og Politimesteren i Khavn en rigtig Fortegnelse under deres Hænder over alle hos dem i Tieneste værende Jøder og Dreng, samt hvad andre Jøder sig ellers hos

dem opholde, med Forklaring hvor enhver især er født, og hvor længe de have været i Khavn.

Ligeledes dersom nogen af de her boesiddende Jøder antager nogen fremmed Jøde i sin Tieneste, som ikke har Frihed at komme herind, eller ham nogen Tid hemmelig opholder, da skal han betale den Mulct, som den Uberettigede efter Loven burde erlægge, naar Hovedmanden ei selv kan betale.

6.)

Ingen i Khavn boesat Jøde maa udsende sine Tienestefolk i Landet eller til Provindserne, uden tilforn at see dem forsynede med Ober-Præsidentens Reise-Pas til det Sted, hvorhen de skulde reise, og derfra tilbage igien; Og om nogen i Khavn boesat Jøde foraarsages i sit lovlige Ærinde at reise nogensteds i Provindserne, skal han medbringe sit Borgerskabs-Brev, til Beviis om, at han her i Staden er hiemmeørende.

7.)

Dersom nogen Jøde uden saadant Reise-Pas og Beviis attraperes paa Landet, skal han ansees og straffes som andre Omløbere og Løsgiangere efter Loven, endskiønt han kunde beraabe sig paa, siden at ville bevise, at han var udi en i Khavn boesat Jødes Tieneste,

Men de, som komme fra fremmede Lande, og aldeles ingen Leide have til at opholde sig i nogen af de Kgl. Kiøbsteder, skal af Amtmændene anholdes, og med dem forfares efter Loven med Penge-Straf eller i dets Mangel, med Fæstnings-Arbeide.

Jøderne i Khavn skal i deres Skoler engang aarlig lade denne Placat for deres Forsamling offentlig oplæse.

23. januar 1750.

Pl.

Hvorved det Jøderne af den Portugisiske Nation den 30 Jul 1684 givne Privilegium fornyes og stadfæstes, saa at de fremdeles maae lige ved andre fremmede Nationer ubehindret reise frem og tilbage i Kongens Riger og Lande, og der Handel og Vandel drive. (Saasom de have befrygtet, at de Kgl. Betiente i Anledning af Pl. 16 Dec. 1748 skulde af Uvidenhed være dem deri hinderlige. Nærmere bestemt ved Adn. 29 Mart. 1814. 19 §).

Cancell p 81.

28. september 1750.

Raadstue-Pl.

(Rescr. 2 Oct. til Khavns Magistrat og Stiftamtmandene i Dmk, Aalborg og Viborg Undtagen)

At om Nogen Skipper eller Færgemand efterdags befindes at have indført til Khavn eller andensteds i Sielland afsat nogen Jøde, som ei er forsynet med Kgl. Leide-Brev eller vedkommende Øvrigheds-Pas efter Fr. 10 Dec. 1745 og Pl. 16 Dec. 1748 (de Portugisiske undtagne efter Privil. 30 Jul. 1684 og Pl. 23 Jan. 1750), skal han, foruden efter forberørte Placat at føre dem tilbage, betale i Straf for hver Jøde 10 Rdlr til Politie-Kassen, om Skipperen i Khavn antreffes, hvis ikke, da til Stedets Byefoged, hvor Skipperen boer, eller, om det af ham forsømmes, da til den, som det paataaler; Men i Mangel af Betaling lide paa Kroppen efter Fr. 6 Dec. 1743.

(Cfr. Pl. 18 Nov. 1771. 4 § (*). Nøiere bestemt ved Fr. 24 Jul. 1789 7 §). p. 145.

(*) *Og Rescr 8 Nov. 1854.*

24. oktober 1757.

Raadstue. Pl.

(Rescr. til Khavns Magistrat 21 Oct.)

At, som Præsterne i Khavn og særdeles Capellanerne formedelst Soggenes store Folkemængde, frem for mange andre Steder, ere bebyrdede med idelige Forretninger, og der i de danske Menigheder findes indfødte danske Folk, som søge St. Petri Kirke og ikke betale til det Sogns Præster, hvori de boe, Offer, Præstepenge og al anden dem tilkommende Rettighed, hvilket er udtrykkelig imod Benaadninge-Brev 24 Jul. 1662, som tilholder: at enhver, som med Ordets Hørelse og Sacramenternes Brug sig i den tydske Kirke vil lade betiene, skal derforuden til de Sognepræster i det Sogn, hvor de ere boesiddende, tilbørlig Offer, Præstepenge og anden Sogne-Rettighed efter Ordinantsen udgive;

Saa blive Vedkommende her i Khavn, som ere Danske, men søge den tydske Kirke, herved erindrede og tilholdte, at de i Følge ovenmeldte Kgl. Befaling svare Offer og Præstepenge til de danske Præster, i hvis Menigheder de have deres Boepæl, saa og ligeledes betale dem for Barnedaab og Brudevielse, som af de tydske Præster forrettes.

Hvorimod de indfødte Tydske herfor skal være forskaanede, hvilke svare til den tydske Kirke, hvad Sogn de end boe udi, al den Rettighed, som Præsterne tilkommer af deres Sognefolk efter Lov og Frr.

De Reformeerte, katholske og Jøder, som boe i Huse og Gaarde, der ellers bleve beboede af egne Religionsforvandte, skal ligeledes tilholdes at svare Præstepenge 2de Gange aarlig til Stadens Præster.

(See Pl. 21 Sept. 1814. cfr. Pl. 9 Nov. 1805. *). p. 239.

*) Cfr. Rescr. 24 Nov. 1758, 14 Mart. og 4 Maj 1781.

23. januar 1769.

Raadstue-Pl.

(Rescr. til Khavns Magistrat 13 Jan.)

At det skal være den jødiske Nation i Khavn aldeles forbudet herefter i deres Huse at have Smelte-ovne og Digler etc. p. 196.

See Pl. om Smeltning ved Mønten 15 Jul. 1817.

Gr. Da den daglige Erfarenhed viser, at der i Henseende til Guld- og Sølv-Smeltning behøves al muelig Forsigtighed, baade for at forekomme Forfalskning derved, saa og for at hindre Danske Mynters Smeltning og at opdage Tyverier; Saa bliver, foruden hvis herom er foranstaltet ved Pl. 8 Febr. 1745 samt 4 Nov. 1761, end videre anordnet følgende:

Det skal være den jødiske Nation i Khavn aldeles forbudet, herefter i deres Huse at have Smelte-Ovn og Digler, til hvilken Ende de inden 14 Dage skal til Johannes Jagenreuther (*) levere alle de Smelte-Digler, som i deres Huse forefindes, uden nogensinde derefter at forlange samme tilbage;

(*) *See Bevil. 11 Febr. 1785.*

Dog skal det derhos staae i Jødernes eget frie Valg i Fremtiden, hvad enten de vil selv betale de Digler, som Jagenreuther bruger til at smelte i for dem, imod at han, saalænge Diglerne til Smeltning ere tienlige, bliver enhver til sine ansvarlig, og for saa mange, som efter Smeltningen forblive i hans Forvaring, meddeler enhver for sig et Beviis, da hver af dem desuden kan forsegle sine til Sikkerhed, paa det ingen andre skal bruge dem; eller og de heller see, at Jagenreuther selv anskaffer de dertil fornødne Digler imod at de, der vil have noget smeltet, betale ham for Digels Anskaffelse 2 Sk. af hver Mark eller 16 Lod Guld eller Sølv, som han smelter;

Ligeledes skal det være bemeldte jødiske Nation, under en efter Guldets eller Sølvets Qvantitet proportioneret og betydelig Straf, aldeles formeent herefter paa deres egen Haand eller i deres egne Huse at foretage sig enten nogen Slags Guld- eller Sølv-Smeltning, eller de i Smeltningen til Guldets og Sølvets Renselse behøvende Operationer, hvad enten saadant skeer paa Test, Retort, Guldets og Sølvets Adskillelse fra hinanden, eller under hvad Navn sligt maatte være, saavel som og til nogets Omforarbeidning, forinden det hos Jagenreuther under den anbefalede Examination er smeltet, at sælge eller afhænde hvad forarbejdet

Guld og Sølv, som de indkiøbe, hvilket ikke, uden, foregaaende Smeltning, kan omforarbeides, og er just det, der under Smeltningen skulde examineres;

Og da intet sammensmeltet Guld eller Sølv kan blive solgt, forinden dets Gehalt af Værdie-Mesteren vorder prøvet, og Eieren bekiendtgjort, saa (for at faae desbedre Kundskab om Smeltningens Misbrug) er det end ydermere befalet, at Værdie, eller Probeer-Mesteren skal anholde alt fra Jøder og Particulare sammensmeltet eller paa Test eller i anden Tilfælde sammenløbet Guld eller Sølv; som ham til Probering vorder leveret og, ej med Jagenreuthers Stempel er forsynet, og samme behørig bekiendtgjort.

26. november 1783.

Raadstue. Pl.

Ang. omløbende Jøder, som uden dertil havende Tilladelse opholde sig i Khavn eller paa Landet antreffes uden behørigt Reisepas og Beviis. p. 259.

Forandret og nøiere bestemt ved Pl. 30 Dec. 1793. Cfr. Fr. 24 Jul. 1789 og Adn. 29 Mart. 1814. 19 § (*)

Samt Canc. Br. 9 Aug. 1783.

Da det jevnlig findes, at fremmede og i Særdeleshed omløbende Jøder, tvertimod det ved Loven og senere Anordninger derimod giorte Forbud, i Hobetal komme her til Staden og uden nogen dertil havende Tilladelse opholde sig her, saa (paa det at hverken disse eller andre Vedkommende skal undskylde sig med Uvidenhed om de i den Henseende udgangne Anordninger) bliver herved Pl. 16 Dec. 1748 (der i nærværende Placat er indrykket) til alles Efterretning bekiendtgjort.

Og er det ved Rescr. til Khavns Magistrat 24 Mart. 1774 anordnet, at de fremmede omløbende Jøder og Jødinder, som ikke kan bevise og gotgiøre, at være komne til Khavn i lovligt Ærinde, skal, uden Vidtløftighed og uden Appel, af Politimesteren, isteden for den i Loven fastsatte Straf af 1000 Rdlr, tilfindes at betale en maadelig Mulkt efter Omstændighederne, og i Mangel af Betaling indsættes paa nogen Tid til Arbeide, Mandfolkene i Rasphuset og Qvindfolkene i Børnehuset, samt, strax efter at de have enten betalt Mulkten eller udstaaet Straffen, udsendes af Landet, enten paa deres egen eller Nationens Bekostning.

Denne Placat have de Ældste for den jødiske Nation at foranstalte 2de Gange om Aaret offentlig læst og bekiendtgjort i deres her havende Synagoge.

29. september 1788.

Raadstue. Pl

(Rescr. til Khavns Magistrat 19 Sept).

At saavel Haandværksmestrene, som Jøderne, maae have Frihed til at indgaae Accord med hinanden, angaaende Lære-Drenges Antagelse. (Paa det at de herværende Jøder, ligesom paa andre Steder er begyndt, kunne vænnes til at lade deres Børn oplære til Haandværker, Manufacturer eller andre nyttige Haandteringer, hvorved de paa lovlig Maade kunde erhverve deres Brød og blive nyttige Borgere i Staten). p. 388.

24. juli 1789.

Fr., som bestemmer de Forholds-Regler, der bør iagttages i Hensigt til fremmede Jøder (for Danmark *).

Cancell, p. 119.

*) *Cfr. C. Br. 7 Nov. 1789.*

See Pl. 30 Dec. 1793 og Adn. 29 Mart. 1814. 19 §.

Gr. Da det er bragt i Erfaring, at en Mængde fattige Jøder fra fremmede Steder indsnige sig her i Landet, hvor de, uden Formue eller Næringsvei, ere til Skade for Staten, og til Byrde for deres egen Nation; Saa er det anseet nødvendigt at anvende virksomme Midler, til at afværge saadan Uorden; til hvilken Ende følgende herved befales:

1.)

Alle Jøder, som komme fra udenrigske Steder, skal forevise den fornemste Øvrighed i den første Grændse-Stad i de Kgl. Stater, som de betræde, deres Pas, med deri indeholdende Forklaring om deres Næringsvei, og Hensigten af deres Reise; hvilke Passer dog ei bør ansees gyldige, naar de blot af en Under-Øvrighed findes at være udstædte.

2.)

De Jøder, som komme fra Hamborg, skal tillige være forsynede med Pas fra det Kgl. Gesandtskab der paa Stedet, hvori deres opgivne Næringsveie benævnes; ligeledes skal de fra Lybeck ankommende medbringe Residentens Pas.

3.)

Dersom en saadan fremmed Jøde agter at begive sig videre frem i Landet, da skal han overlevere fornævnte Øvrighed det medbragte Pas, og naar samme er befundet rigtigt, meddeles til Reisens Fortsættelse et nyt Pas, paa stemplet Papiir til 8 Lsk; hvori hans Navn, Næringsvei og Reisens Bestemmelse udtrykkeligen anføres; For hvilket Passes Udstædelse han skal betale ligesaa meget, som det stemplede Papiir beløber sig til.

4.)

De Jøder, som ved deres Ankomst i de Kgl. Lande ikke kan opgive nogen ærlig Næringsvei, som de ere i Stand til at drive, eller navngive det Sted, hvorhen de uden nogen Omvei agte at begive sig, maae ei meddeles Pas, til at reise videre. Skulde de desuagtet vove at indsnige sig i Landet, bør de sendes tilbage, efterat være blevne straffede som Landstrygere.
(Cfr. Fr. 18 Mart. 1778. 2 §).

5.)

Naar nogen i Hertugdømmene boesiddende Jøde vil reise til Danmark, skal han fra Øvrigheden paa det Sted, han boer, være forsynet med et saadant Pas, som i 1 § er bestemt.

6.)

Jøder, som vil reise til Sverrig, maae, naar deres Vei falder igiennem Kiøbenhavn, passere denne Stad; men ei opholde sig længer her, end 3 Dage.

7.)

Skipper, Færgemænd, Baadførere, Vognmænd og enhver anden, som befindes at have indbragt fremmede Jøder i de Kgl. Stater uden behørigt Pas, bør betale de paa dissis Udførelse af Landet medgaaende Omkostninger, og derforuden bøde 5 Rdlr til Politie-Kassen for enhver Person, de saaledes have medtaget.

30. december 1793.

Raadstue-Pl.

(Reskr. til Khavns Magistrat 27 Dec.)

sigtende til at hemme den Uorden for Fremtiden, at fremmede Jøder, uden at være forsynede med Kgl. Leidebrev, ankomme og boesætte sig i Khavn, m. v. (Saasom adskillige saadanne Jøder, uagtet de i Loven og senere Anordninger gjorde Forbud, ere Tid efter anden ankomne her til Staden, ja endog have boesat sig og haft Familie her). p. 239.

(See Adn. 29 Mart. 1814 §§ 19 og 20 *).

Jvfr. C. Brev 6 Feb. 1810.

1)

De fremmede Jøder og Jødinder, som, uden at kunne bevise eller gotgiøre noget lovligt Ærinde, indfinde sig i Khavn, skal (isteden for, efter Reskr. 24 Mart. 1774, at tilfindes at betale en maadelig Mulkt efter Omstændighederne, og i Mangel af Betaling at indsættes paa nogen Tid til Arbeide, Mandfolkene i Rasphuset, og Qvindfolkene i Børnehuset) straffes 1ste Gang med at betale en Mulkt af 50 Rdlr, og i Mangel af Formue hensættes 14 Dage paa Vand og Brød, 2den Gang med et halvt Aars Arbeide i Forbedringshuset, og siden dobbelt, samt hver Gang, efter erlagt Mulkt eller udstaaet Straf, at føres bort paa deres egen

Bekostning, men naar de ei dertil have Formue, da for den jødiske Nations Regning, (Cfr. Pl. 26 Nov. 1783.)

2)

De Ældste for den Jødiske Nation skal, i Tilfælde at de forsømme de dem ved Anordningerne paalagte pligter i Henseende til fremmede Jøders og Jødinders Anmeldelse med videre, for 1ste Gang erlægge en Mulkt af 100 Rdlr, og siden hver Gang dobbelt.

3)

Den Betient, som i Følge Reskr. 24 Mart. 1774 holdes, for at eftersøge fremmede Jøder, skal, naar han forsømmer saadant, straffes 1ste Gang med at betale en Mulkt af 10 Rdlr, som skal indeholdes af de 80 Rdlr, hvilke han nyder af Politie-Kassen, 2den Gang med 14 Dages Fængsel paa Vand og Brød, og 3die Gang med at have sin Bestilling forbrudt. Endelig skal

4)

disse her ommeldte Mulkter tilfalde Politie-Kassen.

9. november 1805.

Raadstue. Pl.

(Reskr. til Khavns Magistrat 1 Nov.)

at den Afgift, som efter Reskr. 14 Mart. 1781 er fastsat at skulle erlægges til Helliggeistes Kirkes Præster og dens Betiente af de i Helliggeistes Sogn boende jødiske Familier, maae ophøre ved de nu værende Præsters og øvrige Kirkebetientes Afgang i Helliggeistes Sogn, eller saasart de 400 Rdlr., som nu, i Følge Reskr. 21 Dec. 1804, erlægges af den Deel af Nikolai Menighed, hvormed Helliggeistes Sogn er bleven forøget, vorde ophævede; hvorefter de jødiske Familier i Sognet have at erlægge de sædvanlige Præste- og Degnepenge, som ved Reskr. 21 Oct. (bekiendtgt. ved Pl. 24 Oct.) 1757 og 4 Maj 1781 ere paalagte alle fremmede Religionsforvandre i Stadens Sogne to Gange aarligen at erlægge. p. 472.

19. februar 1808.

Raadstue-Pl.

(Rescr. til Khavns Magistrat 5 Febr.)

at Slagterne i Khavn og dens Forstæder ikke maae tillade andre, end de af Overrabbinerne og Repræsentanterne for den jødiske Menighed her i Staden autoriserede saakaldte Schechtere eller Skjærere, at slagte hos sig det saakaldte coscher Kiød, under Mulct fra 10 til 50 Rdlr. p. 116.

1. maj 1810.

Cancellie-Pl.

(Resol. 20 Malts),

som indeholder de Betingelser, under hvilke fremmede Jøder og andre Udlændinge kan vente Tilladelse til at vinde Borgerskab i Kiøbstederne p. 143. (Jvfr. Pl. 1 Marts 1814. See og Grundloven 5 Juni 1849 § 84 og Lov 5 April 1850).

Kongen har fastsat følgende Bestemmelser, angaaende hvorvidt uindfødte Bekiendere af den jødiske Religion og andre Udlændinge kan vente Tilladelse til at bosætte sig her i Landet:

1.)

Enhver, der bekiender sig til den jødiske Religion, og ikke er født i Danmark, skal, naar han vil vente Tilladelse til at nedsætte sig der, som Handlende, ikke alene medbringe Beviis om hans moralsk gode Opførsel fra de Steders Øvrigheder, hvor han hidtil har havt Ophold. men endog for Cancelliet gotgiøre, at han har consigneret en Capital i Bankfonds, der afgiver en aarlig Rente af 64 Rdlr. Species, naar han vil handle en gros, og af 32 Rdlr. Species, naar han vil være Detailhandler, førend Leide maa meddeles ham.

2.)

Derimod kan den fremmede Jøde, som godtgjør, enten at have lært et Haandværk, eller nogen anden Staten gavnlig Haandtering, og deraf vil ernære sig, samt om sit gode Forhold har tilveiebragt tilstrækkeligt Beviis, giøre sig Haab om at forundes Leide, uden at være underkastet den Forpligtelse at consignere en Capital i Bankfonds.

3.)

Denne Religions Bekiendere maae i Fremtiden, naar dem meddeles Leide, fritages for at erlægge noget til vedkommende Steds Politiekasse, efter Rescr. 17 Aug. 1736 og senere Anordninger; hvorimod de ikke alene skal være pligtige, ved Ansøgning om Leide, at opgive den af de her i Landet tilladte Næringsveie, hvilken de vil drive, og, naar Leidebrevet erholdes, da paa denne Næringsvei vinde Borgerskab, uden at maatte forandre samme, med mindre dertil erholdes nye Bevilling; men de skal endog i alle Henseender være underkastede lige pligter med Kongens indfødte Undersaatter, følgelig ogsaa, naar de have den til Conscriptionen bestemte Alder, og de opholde sig paa Steder, hvor denne finder Sted, da deeltage i Udskrivningen til Landets Forsvar.

4.)

Enhver anden, der ikke er Kongens fødte Undersaat, af hvad Nation han end maatte være, og til hvilken Religion han end maatte bekiende sig, skal være pligtig til, naar han i Danmark eller Norge vil vinde Borgerskab som Handlende, at consignere en Capital i Bankfonds, der afgiver en aarlig Rente af 64 Rdlr. Species, naar Handelen er en gros og det halve, naar det er Detail-Handel.

9. maj 1810.

Raadstue-Pl.

(Cancellie-Br. til Khavns Magistrat 1 Maj)

om Legater ved testamentariske Dispositioner af den jødiske Menighed. p. 465.

Gr. Repræsentantskabet for den jødiske Menighed i Khavn har andraget, at det har bragt i Erfaring, at flere afgangne Medlemmer af det jødiske Samfund ved testamentariske Dispositioner have stiftet Legater, hvoraf Renterne skulle anvendes til almeennyttigt Brug, uden at Legationens Hovedstoel er afleveret til saadanne Steder, at de Vedkommende, som deraf skulde nyde godt, kunne være betryggede for stedse at beholde det Testatorerne have tiltænkt dem; men at slige Kapitaler derimod, eller de Papirer, hvorved de ere giorte frugtbringende, ere forblevne i private Mænds Værge, eller hos Forstanderne for visse ved Menigheden værende Selskaber, med hvilke ei har kunnet holdes Control, hvorvidt de opfyldte Testamenterne eller ikke.

For at raade Bod paa denne Uorden, har bemeldte Repræsentantskab foreslaaet adskillige Puncter til Bestemmelse i denne Henseende, i hvilken Anledning Cancelliet herved til Efterretning og Bekiendtgjørelse for Vedkommende har tilmeldt Khavns Magistrat følgende:

1.)

Det skal paaligge dem af Menigheden, der ere i Besiddelse af Penge eller Pengepapirer, hvoraf Renterne, efter testamentarisk Disposition, skulde komme Menigheden eller ubestemte Medlemmer af samme tilgode, til Repræsentantskabet at aflevere saadanne Kapitaler og Papirer, med mindre Dispositionerne, for saavidt de ere af Kongen confirmerede, indeholde andre Bestemmelser.

2.)

De skal tillige indsende Gienparter af de Dispositioner, hvorved Legaterne ere stiftede, hvilke Repræsentantskabet da haver at besørge indførte i en egen dertil indrettet Protocol.

3.)

Disse under No. 1 og 2 anførte Pligter paaligge herefter Forstanderne for de ved Menigheden værende Selskaber, hvis Hensigt det er at afhielpe Trang i samme; og skal de i disse 3de Poster bestemte Efterretninger være meddeelte inden 4 Uger fra denne Resolutions Bekiendtgjørelse for Vedkommende, under 5 Rdlrs. daglig Mulct.

4.)

De, der enten som ordinaire eller extraordinaire Skifteforvaltere behandle Boer eller afgangne Medlemmer af det jødiske Religions-Samfund, skal, i Analogie af Fr. 1 Jul. 1799. 194 § *), tilholdes, saasnart der i disse Boer forefindes Dispositioner, hvorved noget enten er tillagt Menigheden i Almindelighed, eller visse ved samme indrettede Selskaber og Stiftelser i

Særdeleshed, eller endelig ubestemte Personer ved samme, derom staar. under 100 Rdls. Mulct, at gjøre Indberetning til Repræsentantskabet, ved tillige at fremsende Gienpart af Dispositionen.

*) *Reglement for Københavns Fattigvæsen – findes under Fattigvæsen. MH.*

8. juni 1810.

Raadstue-Pl.

(Rescr. til Khavns Magistrat 29 Mai) om en Fødsels-, Dødsfalds- og Vielses-Protocol for den jødiske Menighed. p. 470.
(See Anordn. 29 Marts 1814 §§ 12 og 13.)

1.)

Ved den jødiske Menighed i Khavn skal der holdes en Protokol, hvori skal indføres alle indtræffende Fødsler, Dødsfald og Ægtevielser i Menigheden; og skal det til den Ende være Pligt for enhver, under 25 Rdls. Mulct, inden 24 Timers Forløb at anmelde Dødsfald og Ægtevielser, samt inden 14 Dage Fødsler, for den Person, der fører Protokollen.

2.)

Det maae være tilladt dem, der have Anmeldelser at gjøre om saadanne Ministerialier, som ere indtrufne før denne Indretning, at lade disse indføre i en ligeledes dertil indrettet Protokol; og maae saadanne Declarationer, naar deres Rigtighed desuden, under Eeds Tilbud, attesteres af 2de Personer, der kiende Declaranten, tillægges Troværdighed, indtil deres Urigtighed bliver beviist.

3.)

Menighedens juridiske Consulent, Landsoverrets- samt Hof- og Stadsrets-Procurator Delbanco, maae antages til at føre bemeldte Protocol, imod at nyde i Betaling 1 Rdlr. for hver Copulation, og 3 Mk. for hver Fødsel eller Dødsfald, dog at intet erlægges af dem, der fra Repræsentanterne medbringe Attest om, at de ere uformuende.

21. maj 1811.

Cancellie-Pl.

(Resol. 18 Maj) ang. hvorledes den jødiske Religions Bekiendere have at forholde sig i Henseende til Liigs Begravelse. p. 96.

1.)

Ethvert Dødsfald iblandt Jøder skal i de Byer, hvor Jøderne have Repræsentanter eller Forstandere, strax anmeldes for disse eller deres Formand, som har uden Betaling at meddele en Attest om Dødsfaldets Anmeldelse.

2.)

Paa de Steder, hvor Jøderne ingen Menighed og følgelig ingen Repræsentanter have, gøres Anmeldelsen for Stedets Politimester, som uden Betaling meddeler Attesten.

3.)

Liget maae ikke jordes, førend 3 Dage efter at Anmeldelsen er skeet, og Attesten meddeelt; de Tilfælde undtagne, som herefter nævnes.

4.)

Dersom den Døde har haft en smitsom Syge, bør Begravelsen skee inden den Tid og paa den Maade, som Fr. 17 Apr. 1782 befaler; men i saa Fald bør saadant anmærkes ved Anmeldelsen, og indføres i den Attest, som af Vedkommende meddeles.

5.)

Har den Døde ikke haft nogen saadan Sygdom, men Forraadnelsen dog kiendeligen ytrer sig, førend 3 Dage efter Dødsfaldet, maae Begravelsen ogsaa skee inden dette Tidsrums Forløb, naar der fremlægges en Attest fra Stadsphysicus om dette Foregivendes Rigtighed. Denne Attest bør meddeles uden Betaling til de Uformuende, og mod Betaling af 1 Rdlr til de Formuende.

6.)

Dersom Betienterne ved Jødernes Kirkegaarde understaae sig at udlaane Liigvogn eller at tilstæde et Liigs Begravelse, uden at de herovenfor givne Forskrifter iagttages, skal de, for saadant deres Forhold, justitialiter tiltales til Bestillings Fortabelse og anden vilkaarlig Straf efter Omstændighederne.

Slige Betiente skal desaarsag, til deres Sikkerhed, bevare de omhandlede Attester, for at de kan tiene til Beviis i Tilfælde af Klage.

7.)

Skulde ellers nogen af den jødiske Religions Bekiendere, enten enkelt Mand eller Selskab, fordriste sig til at lægge Hindring i Veien for Opfyldelsen af foranførte Befaling, bør disse paa lige Maade justitialiter tiltales til vedbørlig Strafs Lidelse.

4. marts 1814.

Politie-Pl.,

hvorved advares mod den Uskik, at maskerede og forklædte Personer af den mosaiske Troes Bekjendere omløbe paa Gaderne og besøge hinanden i Husene paa deres Fastelavn, da de Skyldige vil blive straffede efter Frr, 21 Jan. 1688 og 22 Oct. 1701 III Cap. 3 §. p. 389.

29. marts 1814.

Anordn.

ang. hvad Bekjendere af den mosaiske Religion, der opholde sig i Danmark, have at iagttage. Cancel. p. 54.

(See Pl. 14 Octbr. 1828, Bkgj. 7 Jan. 1850 og Lov 5 April 1850. Jvfr. for Hertugdømmet Slesvig Fr. 8 Febr. 1854).

Kongen har fundet for godt at give følgende Bestemmelser, med Hensyn til de Bekjendere af den mosaiske Religion, der opholde sig i Danmark:

1.)

De af den mosaiske Religions Bekjendere, der ere fødte i Danmark, eller have erholdt Tilladelse til at bosætte sig sammesteds, skal nyde lige Adgang med Kongens øvrige Undersaatter til at ernære sig paa enhver lovlig Maade; hvorimod de og, forsaavidt Kongen ikke ved denne Anordning derfra har gjort Undtagelse, skal i alle Maader rette sig efter Landets borgerlige Love, saa at de, i intet borgerligt Anliggende, kan indskyde sig under de mosaiske Love eller de saakaldte Rabbinske Forskrifter og Vedtægter.

Heraf følger, at de, i Henseende til Skiftevæsenet, Fattigvæsenet samt Skolevæsenet (Religions-Underviisningen undtagen) saavel som i ethvert andet Anliggende, der ei staaer i uadskillelig Forbindelse med Religionen, skal henhøre under det Steds Jurisdiction og Øvrighed, hvor de ere bosatte, dog med de Undtagelser, som i Henseende til den mosaiske Religions Bekjendere i Kjøbenhavn ere fastsatte i det under Dags Dato udgivne Reglement.

2.)

Strax efter denne Anordnings Kundgjørelse skal Polltieøvrigheden, enhver i sit Embeds-District, optage et Mandtal over alle der hjemmehørende Bekjendere af den mosaiske Religion, i hvilket Mandtal enhver bør være anført med et Familie-Navn, hvilket Søn efter Fader uforandret skal føre.

Dette Mandtal, som iøvrigt bør være affattet overensstemmende med det Schema. der under Litr. A er vedføjet denne Anordning, skal Politimesteren i Khavn directe, men paa de øvrige Steder igjennem Overøvrigheden, indsende til Cancelliet, og lige Mandtal bør derefter paa samme Maade aarligen optages og inden Januarii Maanedes Udgang indsendes.

3.)

Alle Gjeldsbreve, Testamenter, Ægtepagter, samt alle andre Documenter, som oprettes af den mosaiske Religions Bekjendere, skal, naar de Vedkommende vil vente, at der skal tillægges Documentet Gyldighed, skrives i det danske eller tyske Sprog med gothiske eller latinske Bogstaver, og de, der udstæde slige

Documenter, skal betjene sig af den i Kongens Rige og Lande almindelig gjeldende Tidsregning.

Paa lige Maade skal de Handelsbøger, hvilke Bekjendere af den mosaiske Religion maatte føre eller lade føre, hvis der skal tillægges dem nogen Troværdighed, skrives i det danske eller tydske Sprog med gothiske eller latinske Bogstaver, og den ovennævnte Bestemmelse i Henseende til Tidsregningen ogsaa der iagttages.

Hvis et saadant Document eller en Handelsbog tillige er affattet i et andet Sprog eller paa anden Maade, end som befalet, bør de Tvistigheder, hvilke i Anledning af samme maatte opstaae, alene paakjendes efter det Document eller den Handelsbog der er affattet i Overensstemmelse med denne Anordnings Forskrift.

4.)

Alle officielle Protocoller, hvilke af et mosaisk Religions-Samfund, efter hvad der i det følgende befales, skal holdes til Oplysning om Personernes Alder, Ægteskab, Dødsfald eller anden Gjenstand, hvorom der i de borgerlige Anliggender kan blive Spørgsmaal, skal ligeledes føres i det danske eller tydske Sprog med gothiske eller latinske Bogstaver og efter den almindelige i Kongens Rige og Lande gjeldende Tidsregning.

Disse officielle Protocoller skal desuden være authoriserede i Khavn af Magistraten og udenfor samme af Amtmanden, hvilke Øvrigheder skal have nøie Indseende med, at Protocollerne virkeligen blive førte paa den foreskrevne Maade, og i modsat Fald drage de Vedkommende til Ansvar.

5.)

Ægtepagter og Testamenter, som Bekjendere af den mosaiske Religion efter denne Anordnings Bekjendtgjørelse oprette, og som indeholde Bestemmelser, der ere udenfor eller stride imod de danske Loves Forskrifter, skal ikke medføre nogen Forbindtlighed eller Kraft, medmindre de blive forsynede med Kgl. Confirmation.

De Ægtepagter og Testamenter, som ved denne Anordnings Kundgørelse allerede maatte være oprettede, skal, naar de inden eet Aars Forløb indsendes til Cancelliet med ordrette Oversættelser, om de ikke ere affattede i det danske Sprog, og med vi?imerede Gjenparter af Oversættelsen, efter Omstændighederne blive forsynede med Kgl. Confirmation, om de end i noget maatte være afvigende fra de Regler, som ellers gjelde for slige Documenters Confirmation; hvorimod de, der ikke paa saadan Maade inden forberørte Tids Forløb indsendes til Confirmation, vil, forsaavidt de ikke have Hjemmel i Landets Love, blive at ansee som aldeles ugyldige.

6.)

Intet Ægteskab, som er stridende imod de danske Love, maae tilstædes imellem Bekjendere af den mosaiske Religion, med mindre dertil haves særdeles Kgl. Tilladelse.

7.)

Skilsmisse fra Bord og Seng imellem Bekjendere af den mosaiske Religion maae ikke skee paa anden Maade end ved Øvrighedens, i Overensstemmelse med Fr. 23 Mai 1800 meddeelte, Bevilling, og intet Ægteskab maae aldeles ophæves, uden ved Dom eller Kgl. igjennem Cancelliet meddeelt Bevilling.

8.)

Hverken Repræsentantere, Præster eller noget andet Medlem af et mosaisk Religions-Samfund maae fordriste sig til, under Skin eller Paaskud af Religionen, i mindste Maade at forhindre eller forstyrre nogen af denne Religions Bekjendere i sine lovlige Handlingers Udøvelse, eller tiltage sig nogen Magt over deres huuslige Forfatning. I Følge heraf bliver den under 6 Marts 1722 givne Bevilling til at bruge det lette Band, som ved denne Anordning gjøres unødvendig, herved aldeles afskaffet.

9.)

Bekjendere af den mosaiske Religion maae ikke have nogen Synagoge, undtagen hvor de hertil have erhvervet eller herefter erhverve speciel Kgl. Bevilling.

10.)

Ved enhver Synagoge skal ansættes en Præst, som beskikkes af Kongen, og som af Menigheden skal nyde saadan Embeds Indkomst, som Kongen nærmere bestemmer.

Desuden vil Han beskikke en øverste Præst, der skal boe i Kjøbenhavn og hvem de andre Menigheders Præster i alle Embedssager skal være underordnede. (Jvfr. Canc. Cirkl. 11 Jan. 1817 og 31 Juli 1821 samt Rskr. 9 Juli 1817).

11.)

Ingen præstelig Forretning maae foretages af andre, end de af Kongen saaledes beskikkede Præster, hvilke som Kgl. Embedsmænd skal staae Ham til Ansvar for deres Handlinger; dog skal de, der allerede ere i Besiddelse af Ret til at udøve præstelige Forretninger ved en slig Menighed, i 3 Maaneder efter denne Anordnings Bekjendtgjørelse fremdeles dertil være berettigede; men, efter saadan Tids Forløb, skal det være dem aldeles forbudt at iværksætte nogen saadan Forretning, medmindre de af Kongen ansættes ved nogen Synagoge, hvormed de, naar de dertil findes værdige, efter Ansøgning kan gjøre sig Haab.

12.)

Det skal være Pligt for Repræsentanterne eller Forstanderne for de mosaiske Religions-Menigheder paa de Steder, hvor det tillades at have Synagoge, at føre eller ved dertil af Øvrigheden udnævnte Mænd at lade føre tvende ligelydende

Protocoller, hvori de fødte, Døde og Ægteviede blive antegnede ved Navn med tilføjet Datum, naar Fødselen, Dødsfaldet eller Vielsen fandt Sted. Disse Protokoller, hvilke bør være authoriserede paa den, i 4 §, befalede Maade, skal indrettes efter det denne Anordning hostrykte Schema Litr. B.

De, der føre samme, skal jevnlig conferere med hinanden, dog at begge Protokollerne ikke nogen Nat ere under eet og samme Tag, og tvende Gange aarligen, nemlig hver 1 Mai og 1 Nov., skal Bøgerne forevises Øvrigheden, som ved Paategning har at attestere, hvorvidt de stemme med hinanden.

Paa de Steder, hvor ingen Synagoge er, skal Stedets Øvrighed have en særskilt, efter Schemaet Litr. B. affattet og af Overøvrigheden authoriseret, Protocol, hvori ligeledes indføres alle de Børn, som fødes af mosaiske Religions-Bekjendere, alle Dødsfald, som indtræffe, og alle Ægteskaber, som indgaaes. (Jvfr. Pl. 2 Febr. 1849).

13.)

For at det i foregaaede § Befalede nøiagtigen kan blive efterlevet, skal der gjøres Indberetning til den, der fører Protocollen, angaaende Fødsel og Dødsfald, af Forældre, efterlevende Ægtefælle, eller hvem der ellers er nærmest til at foranstalte det Fornødne i Anledning af saadan Begivenhed, og angaaende Ægteskab, af den Præst, som har forrettet Vielsen.

Indberetningen bør skee inden 24 Timer, under Mulct fra 20 til 500 Rbdlr. S. V., efter Forseelsens Beskaffenhed og de Skyldiges Vilkaar.

Naar Fødselen, Dødsfaldet eller Vielsen foregaaer paa et Sted, hvor der ikke er nogen Synagoge, og hvor Indberetningen altsaa bør skee til Stedets Øvrighed, skal den Vedkommende være pligtig til, under lige Mulct, med første Postleilighed, at anmelde saadan Begivenhed for den Menigheds Repræsentanter, hvortil de Fødte, Døde eller Ægteviede høre; hvornæst Repræsentanterne have strax at lade saadant antegne i Menighedens Kirkebøger.

14.)

Da Kongen har authoriseret en Lærebog i Religionen for Ungdommen af den mosaiske Troesbekjendelse, saa skal alle, saavel Drenge som Pigebørn. herefter være pligtige til, ved en offentlig prøve, at gjøre Rede for hvad de, efter denne Bogs Veiledning, have lært, og derefter høitideligen aflægge deres Troesbekjendelse, samt give Løfte om ikke med frie Villie at handle mod de af dem erkjendte og i denne Bog foredragne Grundsætninger. (See Canc. Cirkl. 11 Jan. 1817 og 28 Febr. 1818 samt Pl. 14 Octbr. 1828 § 3).

15.)

Saadan offentlig Examen maa ikke afholdes andetsteds, end hvor der med Kgl. Tilladelse haves Synagoge, og ikke af andre end den derved ansatte Præst

eller de Mænd, hvilke til saadan Examens Afholdelse autoriseres igjennem Cancelliet.

16.)

Til saadan Examen, som kan afholdes tvende Gange aarlig, nemlig den første Uge i Mai og den første Uge i Nov., maae ingen antages, forinden han har fyldt sit trettende Aar.

17.)

De, som ved denne Anordnings Kundgjørelse have fyldt deres fjortende Aar, eller som siden indkomme her i Landet, efter allerede at have opnaaet denne Alder, fritages for at underkaste sig denne offentlige Prøve; men ellers maae herefter Bekjendere af den mosaiske Religion ingenlunde stædes til at aflægge Eed, at indgaae Ægteskab, at indskrives som Svend i noget Laug, at vinde Borgerskab i nogen Kjøbstad, at drive nogensomhelst Næringsvei af hvad Navn nævnes kan, at indskrives iblandt de Studerendes Tal, eller som myndig at raade over deres Gods, forinden de have underkastet sig forommeldte Prøve og aflagt deres Troesbekjendelse paa den foreskrevne Maade. (See Pl. 14 Octbr. 1828 § 3).

18.)

Den ved Synagogen ansatte Præst skal holde nøiagtig Protocol over den Ungdom, der saaledes stædes til at aflægge Troesbekjendelse. Denne Protocol, som bør autoriseres og føres paa den i 4 § befalede Maade, skal være indrettet efter det denne Fr. vedføjede Schema Litr. C.

19.)

Enhver, som bekjender sig til den mosaiske Religion, hvad enten han henhører til den saakalde portugisiske eller høitydske Menighed, og som maatte attraae et længere Ophold i Danmark, end det, der udfordres til blot Gjennemreise, hvortil i det høieste ikkun tilstaaes en Tid af 14 Dage, skal, uden Hensyn til Kjønn eller Alder, være Pligtig, under Mulct fra 50 Rbdlr. til 1000 Rbdlr. S. V. efter Sagens Beskaffenhed, at indgive Ansøgning om saadant forlænget Ophold til Cancelliet, som Kongen har bemyndiget til, efter Omstændighederne, at meddele slig Tilladelse paa nogle Maaneder.

Skulde den Fremmede, under det ham tilstaaede Ophold, gjøre sig skyldig i utilladelig Handel, i det saakaldte Skakkerie, i Betlerie eller andet lovstridigt Forhold, skal han, foruden at tiltales og straffes efter Anordningerne, strax efter udstanden Straf, ved Politiets Foranstaltning føres udaf Landet. (Jvfr. Fdn. 23 Marts 1827 §§ 15 og 23. Ophævet og forandret ved Lov 5 April 1850).

20.)

Paa de Steder, hvor de mosaiske Religions-Bekjendere have særskilt Menighed, skal Repræsentanterne eller Forstanderne være pligtige under børlig Mulct at anmelde for politiet enhver Fremmeds Ankomst til Menigheden, og paa denne Maade gaae Politiet tilhaande i dets Opsyn med slige Fremmede. (See Lov 5 April 1850).

Ved Slutningen af den særskilt trykte Anordning ere følgende Schemata tilføiede:

Litr. A.) Schema til Mandtallet (2 §), indeholdende 9 Rubrikker:

1.) No. 2.) Navn. 3.) Alder. 4.) Gift. 5.) Ugift. 6.) Næringsvei eller hvoraf leves. 7.) Bopæl. 8.) Indfødt eller tilstaaet Ophold ved Bevilling af N. N. Dato, 9.) Anmærkninger.

Alle af Mandkønnet anføres først for sig, og dernæst alle af Qvindekønnet. Til Slutning anføres Total-Beløbet af begge Kjøen, og dernæst en Forklaring om

- a.) Hvormange Familier det samlede Beløb udgjør.
- b.) Hvormange der gives af ethvert Slags Nærings-brugende;
- c.) Hvormange af de Ugifte (saavel Mandfolk som Fruentimmer) selv erhverve sin Underholdning, og hvorved; samt
- d.) Hvormange Ugifte (saavel Mandfolk som Fruentimmer) der ere hjemme hos Fædre eller Forsørgere.

Sluttelig anføres, om der paa Stedet opholder sig nogen Fremmed af den mosaiske Troesbekjendelse, og med hvad Hjemmel.

Litr. B.) Schema til Protocoller (12 §) over Fødte, Døde og Ægteviede:

Fødte. Mandkøn:

1.) No. 2.) Aar og Dag. 3.) Barnets fulde Navn. 4.) Omskjærelses-Dagen, 5.) Forældrenes fulde Navn, Stand, Haandtering og Bopæl. 6.) Anmærkninger.

Fødte. Qvindekøn:

1.) No. 2.) Aar og Dag. 3.) Barnets fulde Navn. 4.) Forældrenes fulde Navn, Stand, Haandtering og Bopæl. 5.) Anmærkninger.

Døde. Mandkøn:

1.) No. 2.) Døds-Dagen. 3.) Begravelses-Dagen. 4.) Den Dødes For- og Tilnavn. 5.) Stand, Haandtering og Opholdssted. 6.) Alder. 7.) Anmærkninger.

Døde. Qvindekøn: Ligeledes.

Ægteviede:

1.) No. 2.) Brudgommens Navn, Alder, Haandtering, Opholdssted. 3.) Brudens Navn, Alder, Haandtering, Opholdssted. 4.) Hvilke Forlovene ere. 5.) Vielses-Dagen. 6.) Anmærkninger.

Litr. C.) Schema til Protocol over Confirmerede (18 §):

Confirmerede Dreng:

1.) No. 2.) Den Confirmeredes Navn og Opholdssted. 3.) Forældrenes eller Huusbondens eller Pleieforældrenes Navn og Bopæl. 4.) Den Confirmeredes Alder efter Dag og Datum, udviist ved behørig Attest. 5.) Dom angaaende Kundskaber og Opførsel. 6.) Naar og af hvem vaccineret. 7.) Anmærkninger.

Confirmerede Piger: Ligeledes.

5. september 1819.

Bekjendtg. fra Politiedirecteuren,

at da adskillige ubesindige Mennesker have ladet dem forlede til at udøve Voldsomheder mod vore Medborgere af den mosaiske Troesbekiendelse, og Politiet har Grund til at formode, at enkelte Ildesindede kunde have Lyst til at fortsætte den begyndte voldsomme Adfærd, hvortil der endog ved Opslag paa offentlige Steder er blevet opfordret; saa advares paa det alvorligste Alle og Enhver, om at afholde sig fra Deeltagelse i Handlinger, der forstyrre den indvortes Fred og Sikkerhed, som det er Kongens Villie, at alle Hans Undersaatter, uden Hensyn til Religionsbekiendelse, bør nyde.

(See Kgl. Bekg. 6 Sept. 1819. Cfr. Bekg. 6 og 7 Sept. samt Pl. 8 Sept. og 29 Oct. 1819).

p. 279.

6. september 1819.

Bekjendtg. fra Politiedirecteuren,

at Kongen har, i Anledning af de urolige Optrin, som den 4 og 5 d.M. have fundet Sted i Khavn, befalet Politiedirecteuren, at udlove en Belønning af 4000 Rbd. Sedler for den eller dem, som beviislig opgive den, der enten har forfattet eller opslaaet noget af de Skrifter, hvorved der er offentligt bleven opfordret til voldsom Adfærd, eller hvem der som Hovedmænd har virket til, eller anført Hoben ved de foregaaede Uordener; samt en Belønning efter Omstændighederne fra 200 Rbd. til 1000 Rbd. Sedler for beviislig Angivelse af nogen anden, som har taget Deel i de foregaaede voldelige Handlinger. p. 280.

6. september 1819.

Kgl. Bekjendtg.,

at Kongen med yderste Mishag har erfaret, at adskillige kaade og ildesindede Mennesker have i Kiøbenhavn tilladt sig at udøve Voldsomheder imod adskillige Hans Undersaatter, hvorved de endog ere gaaede saavidt, at de have trodset den mod dem anvendte Magt, som efter Pligt har villet haandhæve Borgersikkerheden.

Han har derfor fundet Sig bevæget til at træffe saadanne kraftige Foranstaltninger, at den Roe og Fred, som bør finde Sted imellem Borgerne, kan være beskiermet, og vil herved have Enhver advaret om, at vogte sig for at komme nær til de Steder, hvor Sammenrottelse og Opløb findes, da han ellers maa tilskrive sig selv, at han udsættes for Fare, naar Magten maa bruges mod den offentlige Roligheds Forstyrre, efterdi Enhver, som ved slig Leilighed falder, ligger paa sine Gierninger.

Saa forbydes og herved alle Forsamlinger paa Gaden, hvor Politiet, naar flere end to eller tre findes samlede, uopholdeligen har at skille dem ad. Enhver Ulydighed imod hvad der af Politiet, eller Andre, som ere satte til at holde over Orden og Fred, befales, og enhver Deeltagelse i voldsom Adfærd, vil, som et Forhold, her gaaer ud paa at nedbryde den offentlige Rolighed, ved en dertil anordnet Commission, som er bemyndiget til, at kiende uden Appel, ansees med streng corporlig Straf, eller, efter Sagens Beskaffenhed, endog med Livsstraf. (Cfr. bekg. 29 Oct. 1819). Pat.

7. september 1819.

Bekjendtg. fra Politiedirecteuren,
hvorved efter Kgl. Befaling anordnes:

1mo)

At, ligesom det et Alle og Enhver befalet at afholde sig fra de Steder, hvor Uorden og Opløb foregaaer, saa skal det og være alle Huusværter paalagt at holde deres Porte, Dørre og Kieldere lukkede fra Kl. 8 om Aft. og til Kl. 5 om Morg., hvilket i Særdeleshed og skal gielde om alle Udskienknings- og Udsalgs-Steder.

2do)

At det paa samme Tider skal være Pligt for alle Huusfædre, at holde deres Børn og Tienstefolk samt Svende og Drengene hiemme, med mindre Nødvendighed maatte kræve at udsende nogen saadan.

Tillige har Kongen befalet, at advare Alle og Enhver om, at da den Kgl. Bekg. af 6te d. M. har bestemt, at enhver Deeltagelse i voldsom Adfærd skal være streng Straf undergivet, saa vil saadan Straf ogsaa ramme dem, der heri tage Deel, ved at give Nogen, der forfølges af den offentlige Magt, Beskyttelse.
p. 281.

8. september 1819.

Politie-Pl.

at, ligesom Kongen ved Parolen har befalet, at alle Militaire skulle være tilstede i deres Qvarterer fra Kl. 8, og det ved Pl. af 7de d. M. er paalagt alle Huusfædre til den Tid at holde deres Børn etc. hiemme, saaledes bliver, det endvidere herved befalet, at ingen Søe-Indrulleret, som opholder sig i Khavn, ligesaa lidet som nogen af det Mandskab, der hører til de paa Khavns Reed og i Havnene liggende Skibe, være sig Skippere, Styrmand eller Matroser, maae lade sig finde paa Gaderne efter Kl. 8 om Aftenen, da Enhver, som efter den Tid antræffes, maa vente at blive anholdt og straffet som Overtræder af de Love, der ere udstædte til Ordens og Borgersikkerhedens Opretholdelse.
p. 281.
